

ข่าว พระ ราชทานเพลิง ศพ

วันที่ ๒๒ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

พระ ราชทานเพลิง ศพ พระครู วิสุทธ ศีตาจารย์ (เปรม) ที่วัด นางชี พระ ราชทานเงิน ๕๐ เพื่อฝังศพ ๑ พับ

วันที่ ๒๓ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒

พระ ราชทานเพลิง ศพ พระ บรมาน วัด ฉายาจารย์ (สง) ที่ พระ ราชาคณะ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ที่ วัด สระ เกษ แต่ ศพ พระยาเพ็ชร รัตน์ (โมรา) จางวาง กรมล้อมพระราชวัง บวร ที่ วัด จักร วรรดิ ราชวาศ ศพ หลวงพิทักษ์ ยุทธ ภินันท์ (เทศ) กรม युทธนาธิการ ที่วัด สุสิลาาราม พระราชทานเงิน ศพละ ๓๐๐ เพื่อฝังศพ ๒ พับ แต่ ศพ หลวงพิทักษ์ นรากร (ชื่น) กระทรวงมหาดไทย ที่วัด บรมนิเวศ พระราชทานเงิน ๕๐ เพื่อฝังศพ ๑ พับ

สั่ง หีบ ศีตา นาเพลิง ไป พระ ราชทาน

วันที่ ๒๗ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงาน สั่ง หีบ ศีตา นาเพลิง ไป พระราชทาน เพลิง สระ เกษ พรหมเทพาจารย์ ที่ พระ ราชาคณะ เจ้าคณะใหญ่เมือง ตาก พระราชทานเงิน ๑๐๐ เพื่อฝังศพ ๑ พับ

ประกาศ พระยาเพ็ชร รัตน์ (โมรา)

พระยาเพ็ชร รัตน์ (โมรา) เกิด ณ วันเสาร์ เดือน ๘ แรม ๘ ค่ำ ปีมะแม รัตนโกสินศก จักรวาร ๑๓๗๗ ตรงกับวันที่ ๑๘ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๕๔ เป็นบุตร หลวงเดชนายเว

(สุด) มารดา ชื่อ นิม หลวง เดชนายเว

(สุด) เป็นบุตร หลวงเอกรโกษา (เว็ก) มารดา ชื่อ จุ้ย

พระยาเพ็ชร รัตน์ (โมรา) เดิมชื่อว่า นายอายุ ประมาณ ๗,๘ ขวบ ได้ ไป อยู่ใน พระบรมมหาราชวัง กับ เจ้าจอม อรุณ ผู้พี่ ครั้น แล้ว ได้ ถวาย ก่อ เป็น นพาดเล็ก ได้ กา ใน รัชกาล ที่ ๓ ได้รับ พระราชทาน เปีย หวด ปี่ละ & คำตั้ง ใน ครั้ง นั้น ได้ เรียน หนังสือ กับ ครู สุวรรณ ซึ่ง ต่อมา อยู่ที่ พระค้ำฟ้า ราชกิจวินิจ ฉัย ภาย หลัง ได้ มา เรียน หนังสือ ที่ วัด อัม্বর สุวรรณี แล้ว ได้ มา บรรพชา เป็น สามเณร อยู่ วัด ราชาศรีวาส ครั้น คืบ จาก เณร แล้ว ได้ เทียบ เสร็จ อยู่ พัก หนึ่ง จน อายุราว ๒๓,๒๔ ปี จึง ได้ อุปสมบท ที่ วัด ฉัยฉานมิตร พระญาณ สังฆ เป็น พระสุนัษณาย์ เมื่อ อุปสมบท แล้ว ได้ มา จำ พรรษา อยู่ วัด ราชฉัตราราม ครั้น ตาสึกขา มก แล้ว ได้ เข้า มารับ ราชการ ตามเดิม ใน รัชกาล ที่ ๔ โปรดเกล้าฯ ให้ ขึ้น ไป รับ ราชการ ฝ่าย พระราชวัง บวร ครั้น รัตนโกสินศก เดือน ๘ แรม ๑๐ ค่ำ ปีมะแม จักรวาร ๑๒๒๕ พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ พระราชทาน ใญ่ญาบัตร ให้ เป็น ที่ จำ ก่อ ๒ ประกวดงาน กรม ตำรวจ สนมชาย ถือ ศักดินา ๓๐๐ ไร่ ได้รับ พระราชทาน เปีย หวด เพิ่ม ขึ้น เป็น ปี่ละ ๓๕ คำตั้ง ครั้น พระบาท สมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว สวรรคต แล้ว กลับ ครอบครอง ราชการ ใน พระบรมมหาราชวัง เมื่อ รัตนโกสินศก เดือน ๖ แรม ๕ ค่ำ

มี ข้าหม อัฐศก ๑๒๒๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตร ให้เป็นที่มั่น คักดี แล่น ยากร ปลัด กรม พระตำรวจใหญ่ ชาย ฝ่าย พระราชวังบวร ถือศักดินา ๔๐๐ ไร่ ได้รับพระราชทาน เบี้ยหวัดเพิ่มขึ้น เป็นปีละ ๓๐ ตำลึง ครั้น มาใน รัชกาล บัดนี้ บัดนี้ โปรดเกล้าฯ ให้ ขึ้นไป รับราชการใน กรม พระราชวังบวร เมื่อ ณ วัน พฤษหิมาศ เดือน ๘ ขึ้น ๒ ค่ำ ปีมะเส็ง เอกศก ๑๒๓๓ กรม พระราชวังบวร พระราชทาน สัญญาบัตร ให้เป็น พระณรงค์วิจิตรเจ้ากรม พระตำรวจนอก ขวา ถือศักดินา ๘๐๐ ไร่ ได้รับพระราชทาน เบี้ยหวัดเพิ่มขึ้น เป็นปีละ ๒๒ ตำลึง เมื่อปี กุน สัปตศก ๑๒๓๗ กาดัง เป็นเทศาภิบาล ณ เกิด ช่อ ช้าง ที่เมืองหนองคาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มี พระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ คุณ บิน กระสุน ดินดำ ยก ขึ้นไป เข้า กองทัพ พระยามหาอำมาตย์ (จีน) ซึ่งได้ตั้งค่ายอยู่ที่เมืองหนองคาย นั้น แล้วได้คุณพ่อ ยี่ เซ่ง ยี่ จับ ได้ ลงมา ส่ง ยัง กรุงเทพฯ ฯ โดยไม่มีเหตุการ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มงกุฎสยาม ชั้นที่ ๕ ชื่อภักดารภรณ์ เป็นบำเหน็จ เชื้อ ณ วันเสาร์ เดือน ๓ แรม ๕ ค่ำ ปีชวด อัฐศก ๑๒๓๘ กับ ภายหลังได้รับพระราชทาน เหรียญ บรานช่อ เพื่อเป็น เครื่องหมาย ในราชการนี้ อีกด้วย

ครั้น ณ วันจันทร์ เดือน ๓ ขึ้น ๘ ค่ำ ปีเถาะ เอกศก ๑๒๔๓ กรม พระราชวังบวร โปรดเกล้าฯ พระราชทาน สัญญาบัตร ให้เป็น พระวิจิตร

วิจิตรเจ้ากรมพระตำรวจในชาย เชื้อ กิติณา ๓๐๐๐ ไร่ พระราชทาน เบี้ยหวัดเพิ่มขึ้น เป็นปีละ ๒๒ ตำลึง ภายหลังได้รับพระราชทาน เงิน อีก ๓๐ ตำลึง เป็นปีละ ๓๒ ตำลึง

ครั้น กรม พระราชวังบวร ทอดศก แล้ว กลับลงมา รับราชการใน พระบรมมหาราชวัง เมื่อ ณ วัน พุศศ เดือน ๓๓ แรม ค่ำ ๓ ปีจอ อัฐศก ๑๒๔๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน สัญญาบัตร ให้เป็น พระยาบริรักษ์ ราชกิจจานุเบกษา กรม พระตำรวจ ชาย ฝ่าย พระราชวังบวร ถือศักดินา ๒๐๐๐ ไร่ พระราชทาน เบี้ยหวัด ปีละ ๓๐ ตำลึง กับ เมื่อ ณ วัน อังคาร เดือน ๒ แรม ๓๐ ค่ำ ปีจอ อัฐศก ๑๒๕๗ ได้ โปรดเกล้าฯ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ มงกุฎสยาม ชั้นที่ ๓ ชื่อ มัณฑนาภรณ์ เป็นเกียรติยศ ด้วย ในปี ต่อมาได้ โปรดเกล้าฯ พระราชทาน เบี้ยหวัด เพิ่มขึ้น โดยลำดับ จน ถึง ปีละ ๕๕ ตำลึง

ครั้นวันที่ ๓ พฤษภาคม รัชกาลที่ ๖ โทศก ๑๓๒๒ โปรดเกล้าฯ พระราชทาน สัญญาบัตร ให้เป็น พระยาเพชรรัตน์ ราชกิจจานุเบกษา กรม พระราชวังฝ่าย พระราชวังบวร ถือศักดินา ๒๕๐๐ ไร่ คงได้รับพระราชทาน เบี้ยหวัด อยู่ ตาม เดิม อนึ่ง ได้ โปรดเกล้าฯ พระราชทาน เหรียญ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชื่อ เหรียญจักรพรรดิมาลา เหรียญรัชฎาภิเศก เหรียญปกเกล้า มาลา เป็นเกียรติยศ ด้วย ตาม กาล ใช้นั้น ฯ

แต่ เมื่อ รับ ราชการ อยู่ใน กรม พระตำรวจ นั้น
ได้เคยรับ ราชการ พิเศษ บาง ครั้ง เป็น ต้น จำ
เป็น นาย ตำแหน่ง พระเมรุ ปฏิบัติพระอาราม
และซ่อม พระที่นั่งใน พระราช วังบวร แต่ บาง
ครั้งได้ โปรดเกล้า ฯ ให้เป็น ธรรมดา ราชการ ชำระ
ความด้วย

พระยาเพชรรัตน (โมรา) มีภรรยา
ที่มีบุตร ๓ คน ภรรยาแต่งงานชื่อแดงเป็น
มารดา นายเอี่ยมแดงมีน ศักดิ์บริบาล (สวน)
ภรรยาคนหนึ่งชื่อชลิมน เป็นมารดา สังวาล อีก
คนหนึ่งชื่อตาล เป็นมารดา พระจักรปาลณี (ตอก)
นายอยู่แดงจำเวียง

ก่อนที่พระยาเพชรรัตน (โมรา) จะ
ถึงแก่กรรม ประมาณ เก้าเดือน ท่านได้ป่วย เป็นลม
ครั้งหนึ่ง ตั้งแต่นั้น มา ก็ไม่ สมชาย เป็นปกติ
นอนไม่หลับ รับประทาน อาหารไม่ได้ ซักให้
แรง น้อยลง กับ ที่จุ่ม ข้างซ้าย ซัด หายใจไม่สะดวก
ภายหลังที่แก้ม ข้าง ซ้าย บวม ขึ้น ที่ ละ เล็ก ละน้อย
น้ำมูก ตกไม่เป็นปกติ ได้หาหมอ หลวง หมอ
เสดย ศักดิ์ มา รักษา แพทย์ไทย เห็นว่าเป็น
โรค สีดวง จมูก ได้ทดลองโดยวิชา แพทย์
หลายอย่าง ก็ไม่ทำให้ จมูก ข้าง ซ้ายนั้น หายใจ ได้
แต่แพทย์ยุโรปเห็นว่าเป็น ยี่ ภายใน กระจก
ข้างใน ละ ไม่ มี ช่อง แดง เคย เจ็บ เสีย แต่ จะผ่า

แต่ก็ผ่าไม่ได้ เพราะเป็นผู้มีอายุมากแล้ว และ
กำลังก็อ่อนด้วย อย่างไรก็ตามก็คิด หมอเห็น พร้อม
กันว่าจะไม่เป็น อันตราย เพราะโรคนี้ แต่ให้
ระวัง บำรุง กำลัง ก็ได้ ประคบ ประคองกัน มา
ตามกำลัง แพทย์ แต่ กำลัง ผู้ พยายาม อาการ
ทรง บ้าง ชุด บ้าง ในระหว่างนี้ ท่าน รู้ตัว ว่าคง
จะไม่หายแน่นอน จึงได้สั่ง การ แด เตรียม การ
ที่ควร ทำพร้อมแทบทุกอย่าง เพื่อไม่ให้เป็นการ
ยากแก่บุตรภรรยา ครั้นถึงวันที่ ๘ มกราคม
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๑ อาการ ชุดหนัก ลง มาก
อาหาร รับ ประทานได้แต่เล็กน้อย ไม่พอที่จะ
บำรุง กำลังให้ทน อยู่ได้ อาการ ชุดหนัก มา
ได้ ๒ วัน ครั้นถึงวันที่ ๑๑ มกราคม รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๑ เวลาบ่าย ๑ โมง พระยา
เพชรรัตน (โมรา) ถึงแก่กรรมอายุได้ ๖๘ ปี
โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน น้ำอาบ ศพ แด หีบ
ทอง หีบตาม บันดา ศักดิ์ ในบ่าย ๕ โมง
เย็นวันนั้น พอ ญาติ ได้ พร้อม กัน อาบ น้ำ ศพ
แล้ว ยก ศพ ลง ใน หีบ แต่มีการ ทำบุญตาม ระเบียบ
ครั้น ทำบุญ ร้อยวัน แล้ว ได้ ยก ศพ ตั้ง ยี่ ปรำเผา
ซึ่งได้ปลุกไว้ ณ วัดจักรวรรดิ ราชาวาส วันที่ ๒๓
เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๒ เวลาบ่าย ๕ โมง
พระราชทานเพลิง รุ่งเช้ามีการ เก็บอัฐิ แดได้
บรรจุ อัฐิใน พระเจดีย์ สำหรับ กระจก ซึ่งได้สร้างไว้
ใน วัดดุสิตาราม มีการฉลองแล้ว เป็นเสร็จ การ ฯ